

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

MINISTARSTVA CIVILNIH POSLOVA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2022. GODINU

Sarajevo, juli 2023. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	2
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	2
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	PREDMET I CILJ REVIZIJE	6
2.	KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI	6
3.	OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	7
4.	PREPORUKE ZA 2022. GODINU (REZIME)	9
5.	ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE	10
6.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	11
7.	BUDŽET MINISTARSTVA ZA 2022. GODINU	13
8.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	14
8.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta.....	14
8.1.1.	<i>Bruto plaće</i>	15
8.1.2.	<i>Izdaci za upotrebu vozila</i>	15
8.1.3.	<i>Tekući grantovi</i>	16
8.1.4.	<i>Višegodišnja kapitalna ulaganja</i>	17
8.2.	Pregled prihoda i primitaka	18
8.3.	Bilans stanja	19
9.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽOVANIH) OSOBA	20
9.1.	Obavljanje poslova drugog radnog mjesta	20
9.2.	Penzionisanje	21
10.	JAVNE NABAVKE	21
11.	OSTALO	22
11.1.	IT revizija	22
11.2.	Interresorne radne grupe-Komisije i savjetodavna tijela	22
11.3.	COVAX sistem.....	23
12.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	26
PRILOZI		26

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ministarstvo) koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2022. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2022. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizionih dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2022. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su reviziono dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *neblagovremeno donošenje odluka o dodjeli sredstava tekućih grantova (tačka 8.1.3. Izvještaja);*
- *neefikasnost elektronske baze obrade podataka o naplaćenim taksama u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine po osnovu podnesenih zahtjeva za odricanje od državljanstva (tačka 8.2. Izvještaja);*
- *raspoređivanje državnih službenika, radi obavljanja poslova drugog radnog mjesta pored poslova radnog mjesta na kojem inače rade, na način koji nije predviđen važećim propisima (tačka 9.1. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su

regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 21.7.2023. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v.r.

**ZAMJENICA
GENERALNOG REVIZORA**

Neda Močević, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i da li koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkciju interne revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2022. godinu²
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH za 2022. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o internoj reviziji.

² Službeni glasnik BiH, broj: 42/22

3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

Ured za reviziju je u izvještaju o finansijskoj reviziji Ministarstva za 2021. godinu dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje sa skretanjem pažnje na uočene slabosti prilikom evidentiranja poslovnih promjena u okviru Višegodišnjeg kapitalnog ulaganja vezane za neisporučene usluge te pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pažnje na:

- Neefikasnost elektronske baze podataka o naplaćenim taksama u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine po osnovu podnesenih zahtjeva za odricanje od državljanstva,
- Ministarstvo je vršilo raspoređivanje državnih službenika, radi obavljanja poslova drugog radnog mjesta na kojem inače rade, na način koji nije predviđen važećim propisima.

U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz prethodnog perioda čija je realizacija bila u toku nisu ponovljene, ali se njihova realizacija kontinuirano prati.

Utvdili smo da je Ministarstvo u 2022. godini od ukupno 11 prethodno datih preporuka, realizovalo dvije, osam nije realizovalo, dok je realizacija za jednu preporuke u toku.

U narednoj tabeli (Tabela 1) prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka.

Tabela 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
1.	Ministarstvo je dužno da prilikom korištenja i pravdanja sredstava za reprezentaciju postupa u skladu sa aktima Vijeća ministara BiH i internim pravilima, a sve u cilju racionalnog trošenja budžetskih sredstava.	Ponovo su konstatovana neadekvatna obrazloženja o povodu nastanka troškova reprezentacije.	
2.	Preporučujemo Ministarstvu da osigura pouzdane evidencije o korištenju službenih vozila kojim će se rizik od namjenske upotrebe službenih vozila svesti na minimum.	Nedostaci u pogledu funkcionisanja sistema internih kontrola u segmentu upotrebe vozila i dalje su prisutni.	
3.	Ministarstvo treba unaprijediti način izvještavanja i osigurati detaljna obrazloženja u tekstualnom dijelu finansijskog izvještaja.	Ministarstvo ni u 2022. godini nije osiguralo sveobuhvatna obrazloženja u tekstualnom dijelu finansijskog izvještavanja.	
4.	Preporučujemo Ministarstvu da uz konsultacije sa Ministarstvom finansija i trezora, razmotri evidentiranje ovih potraživanja u svojim poslovnim knjigama u cilju praćenja njihove dalje realizacije.	Nakon evidentirane uplate od strane UNICEF-a i konsultacija sa MFT izvršen je prijenos sredstava na Program posebnih namjena finansiranje troškova iz ugovornih aranžmana za nabavku zdravstvenih protivmjera protiv	

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
		COVID-19“ – 0701B40 (VKU) u iznosu od 413.278,72 USD, koji predstavlja neiskorišteni višak realizacije nabavke vakcina Moderna (donacija USA koja je realizovana kroz COVAX mehanizam).	
5.	Ministarstvo je obavezno da vodi uredne i ažurne evidencije za sredstva koja su osigurana kroz višegodišnje kapitalno ulaganje u cilju usaglašenog stanja obaveza i potraživanja Ministarstva.	Ministarstvo vodi uredne i ažurne evidencije za sredstva koja su osigurana kroz višegodišnje kapitalno ulaganje Ministarstva.	
6.	Potrebno je ubrzati aktivnosti na uspostavljanju sistema koji će pružiti pouzdane podatke o uplaćenim administrativnim taksama po osnovu zahtjeva za prestanak državljanstva odricanjem.	Aktivnosti na uspostavljanju sistema koji će pružiti pouzdane podatke o uplaćenim administrativnim taksama po osnovu zahtjeva za prestanak državljanstva odricanjem nisu okončane u 2022. godini.	
7.	Ministarstvo je dužno da raspored državnih službenika na radna mjesta vrši u skladu sa relevantnim propisima.	Ministarstvo ni u 2022. godini nije vršilo raspored državnih službenika na radna mjesta u skladu sa važećim propisima.	
8.	Uzimajući u obzir značaj Informacionog sistema za obradu podataka o državljanstvima neophodno je što prije osigurati odgovarajuće održavanje i administraciju.	Još uvijek nije osigurano odgovarajuće održavanje i administracija Informacionog sistema u Ministarstvu.	
Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvještaja ³	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
2/2020	Potrebno je kadrovski popuniti Jedinicu interne revizije i raditi na njenom funkcionalnom jačanju, kako bi svojim radom doprinijela razvoju sistema javne interne finansijske kontrole u Ministarstvu i institucijama koje su u njenoj nadležnosti.	Iako je Ministarstvo početkom 2022. godine u potpunosti kadrovski popunilo Jedinicu interne revizije, ni u 2022. godini Jedinica nije bila funkcionalna s obzirom na to da već drugu godinu nije realizovala planirane aktivnosti u roku.	
4/2020	Ministarstvo, kao institucija koja provodi proceduru dodjele sredstava granta i prati realizaciju utroška, bi trebalo upoznati nadležne institucije da se konstanto kasni u donošenju odluka za dodjelu grant sredstava, a sve s ciljem unapređenja sistema, uz realno definisanje rokova za	Dodjela sredstava tekućih grantova iz budžeta Ministarstva za 2022. godinu kao i prethodnih godina, nije izvršena blagovremeno.	

³ Sve preporuke date u izvještajima o obavljenoj finansijskoj reviziji prethodnih godina čija je realizacija bila u toku ili nisu ocijenjene u izvještaju za 2021. godinu

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvještaja ³	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
	pravdanje utroška namjenski dodijeljenih sredstava granta.		
7/2020	Preporučujemo Ministarstvu da preduzme potrebne radnje na imenovanju članova komisija te da, u okviru svojih nadležnosti, osigura da se blagovremeno razmatraju planovi rada i izvještaji o radu, kao bitni dokumenti za rad tih tijela.	Preduzete su određene aktivnosti na imenovanju članova komisija, Ministarstvo ima proaktivan stav po pitanju uspostavljanja efikasnog rada ovih tijela, ali još uvijek nisu okončane sve aktivnosti.	

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli: realizovane preporuke, preporuke čija je realizacija u toku, nerealizovane preporuke, preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom periodu.

Preporuke čija je realizacija u toku će biti predmetom daljeg praćenja do trenutka dok se ne realizuju u potpunosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizovane. Shodno tome, u ovom izvještaju nisu date nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dat opis stanja i provedenih aktivnosti.

Preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u ovom ciklusu revizije će biti ocijenjene kad se za to steknu uslovi.

4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU (REZIME)

Izvještajem o obavljenoj reviziji za 2022. godinu obuhvaćeno je 13 preporuka i sve su date zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Od ukupnog broja datih preporuka, osam preporuka se odnosi na nepravilnosti, nedostatke i slabosti identifikovane u prethodnim izvještajima, koje nisu otklonjene u 2022. godini, te su, shodno tome, takve preporuke ponovljene u ovom izvještaju.

U tabeli koja slijedi (Tabela 2) prikazani su podaci o datim preporukama za 2022. godinu (segment revizije, predmet revizije i status), a preporuke su detaljno prezentovane po procesima u izvještaju.

Tabela 2. Preporuke za 2022. godinu

Br. prep.	Tačka izvještaja	Revidirani proces (naslov)	Predmet revizije		Status preporuke ⁴	
			Finansijski izvještaji	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	6.	Sistem internih kontrola		●	●	
2.	6.	Sistem internih kontrola		●		●
3.	6.	Sistem internih kontrola-interna revizija		●		●
4.	8.	Finansijski izvještaji		●		●
5.	8.1.1.	Bruto plaće		●	●	
6.	8.1.2.	Izdaci za upotrebu vozila		●		●
7.	8.1.3.	Tekući grantovi		●		●
8.	8.2.	Pregled prihoda i primitaka		●		●
9.	9.1.	Obavljanje poslova drugog radnog mjesta		●		●
10.	9.2.	Penzionisanje		●	●	
11.	11.1.	IT revizija		●		●
12.	11.1.	IT revizija		●	●	
13.	11.3.	COVAX-mehanizam		●	●	

5. ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE

Ministarstvo je osnovano Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine.⁵ Ministarstvo je nadležno za poslove državljanstva, upis i evidenciju građana, zaštitu ličnih podataka, prijavu prebivališta i boravišta, lične isprave, putne isprave i postupak evidencije registracije vozila te poslove deminiranja.

Ministarstvo je također nadležno i za obavljanje poslova i izvršavanje zadataka koji su u nadležnosti Bosne i Hercegovine, a koji se odnose na utvrđivanje osnovnih principa koordiniranja aktivnosti, usklađivanja planova entitetskih tijela vlasti i definisanje strategije u područjima zdravstva i socijalne zaštite, penzija, nauke i obrazovanja, rada i zapošljavanja, kulture i sporta i geodetskih, geoloških i meteoroloških poslova.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji na koji je Vijeće ministara BiH dalo saglasnost 2016. godine i njegovim izmjenama iz 2018. godine i 2021. godine. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom, te opis radnih mjesta državnih službenika i zaposlenika. Pravilnikom su sistematizovana radna mjesta za 196 izvršilaca.

⁴ Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku. Nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

⁵ Službeni glasnik BiH broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09.

Ministarstvom su u 2022. godini rukovodili ministar i zamjenik ministra imenovani 2019. godine. Novo rukovodstvo Ministarstva imenovano je 26.1.2023. godine.

Prema važećem Pravilniku, poslovi i zadaci iz nadležnosti Ministarstva obavljaju se u 14 osnovnih organizacionih jedinica: Kabinet ministra, zamjenika ministra i sekretara Ministarstva, Jedinica interne revizije, Komisija za deminiranje i devet sektora kojim rukovode pomoćnici ministara. Na 31.12.2022. godine upražnjena su tri rukovodeća radna mjesta, pomoćnika ministra u Sektoru za pravne i kadrovske poslove, u Sektoru za rad, zapošljavanje i socijalnu zaštitu i u Sektoru za zdravstvo. Rješenjem ministra imenovani su vršioci dužnosti za obavljanje poslova upražnjenih radnih mjesta. Iako je Vijeće ministara BiH dalo saglasnost za popunjavanje radnih mjesta navedenih pomoćnika ministra u 2021. godini, procedura popunjavanja nije bila okončana u toku 2022. godine⁶.

6. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Ministarstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Finansijsko upravljanje i kontrola: Ministarstvo je izradilo osnovne dokumente za uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole, postupajući u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH⁷, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Sačinjen je popis i izvršeno mapiranje poslovnih procesa po organizacionim jedinicama, utvrđen i procijenjen rizik te izrađen registar rizika, koji je tokom 2022. godine revidiran i ažuriran. Podaci o procesima i rizicima su uneseni u PIFC aplikaciju i definisana je osoba koja je ovlaštena za pristup u aplikaciju. Sačinjen je Akcioni plan razvoja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u Ministarstvu za 2022. godinu. Ministarstvo je popunilo obrazac Godišnjeg izvještaja o finansijskom upravljanju i kontroli za 2022. godinu i blagovremeno ga dostavilo Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH.

⁶ Javni oglas za prijem pomoćnika ministara u Sektoru za pravne i kadrovske poslove, u Sektoru za rad, zapošljavanje i socijalnu zaštitu i u Sektoru za zdravstvo od strane Agencije za državnu službu BiH objavljen je 25.8.2022. godine s rokom dostave dokumenata najkasnije do 15.9.2022. godine. Do kraja tekuće godine procedura izbora pomoćnika ministra u Ministarstvu nije bila okončana. Naime, Agencija za državnu službu BiH je 27.1.2023. godine Ministarstvu dostavila informaciju u kojoj je navedeno da je neposredno pred održavanje pismenog dijela ispita za pomoćnike ministra, jedan član komisije podnio ostavku. Pismeni dio stručnog ispita održan je u januaru 2023. godine da bi nakon toga još jedan član komisije podnio ostavku. Ministarstvo je 14.3.2023. godine Agenciji za državnu službu BiH uputilo zahtjev za djelimično poništenje konkursa za dva pomoćnika ministra u Sektoru za rad, zapošljavanje i socijalnu zaštitu i u Sektoru za zdravstvo iz razloga planiranih izmjena na pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, što uključuje opis poslova i posebne uslove radnih mjesta, a što može uticati na opis poslova za mjesta koja se poništavaju. Obavještenje o djelimičnom poništenju konkursa Agencija je Ministarstvu uputila 29.3.2023. godine. U periodu završne revizije Ministarstva za 2022. godinu konkursna procedura za izbor pomoćnika ministra u Sektoru za pravne, kadrovske i opće poslove bila je u toku.

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

Funkcionisanje sistema internih kontrola

Postupcima revizije uočili smo slabosti u funkcionisanju internih kontrola u Ministarstvu koje se odnose na troškove reprezentacije.

Ministarstvo je u toku 2022. godine vršilo nabavku poklona u vrijednosti od 1.592 KM koji su evidentirani na kontu reprezentacije. Internim aktom Ministarstva je predviđena kupovina poklona, a da navedeno nije definisano Pravilnikom Vijeća ministara BiH o korištenju sredstava za reprezentaciju⁸ jer se pod pojmom reprezentacije isključivo navodi pravo na korištenje sredstava za ugostiteljske usluge. Ipak, činjenica je da u institucijama BiH, postoje realne potrebe u pogledu darovanja poslovnih partnera koje nisu prepoznate u Pravilniku Vijeća ministara BiH o korištenju sredstava za reprezentaciju. Shodno tome javlja se potreba regulisanja ovog pitanja od strane Vijeća ministara BiH u cilju kreiranja regulatornog okvira koji će omogućiti realizaciju izdataka za reprezentaciju na način koji će uključivati sve stvarne potrebe institucija BiH.

Nadalje, uvidom o evidencije o primljenim i datim poklonima uočeno je da je ista uspostavljena, ali nije sveobuhvatna. Evidentiraju se samo pokloni koji su primljeni i dati, međutim, evidencija ne sadrži podatak o nabavljenim poklonima.

PREPORUKA 1

Ministarstvo treba osigurati sveobuhvatne evidencije o nabavljenim, primljenim i datim poklonima.

Uočeno je da se u određenim slučajevima prilikom pravdanja izdataka za reprezentaciju ne postupa u skladu sa definisanim internim aktima. Internim pravilnikom je definisano da korisnik vanjske reprezentacije obavezno na računu navodi razlog nastanka troška. Revizionim postupcima ustanovljeno je da se na računima vanjske reprezentacije, za usluge koje pruža Služba za zajedničke poslove institucija BiH, u određenom broju slučajeva ne navodi razlog nastanka troška.

PREPORUKA 2

Potrebno je da Ministarstvo prilikom pravdanja troškova vanjske reprezentacije u potpunosti postupa u skladu sa Pravilnikom o korištenju sredstava za reprezentaciju.

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH⁹ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH¹⁰, Ministarstvo je uspostavilo Jedinicu interne revizije koja je u potpunosti kadrovski uspostavljena. Jedinica interne revizije Ministarstva je nadležna za vršenje funkcije interne revizije pored samog Ministarstva i u Agenciji za antidoping kontrolu BiH, Agenciji za lijekove i medicinska sredstva BiH, Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH, Agenciji za rad i zapošljavanje BiH, Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 26/14, 78/15, 53/17, 62/17, 1/21 i 63/21

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

osiguranje kvaliteta u BiH, Centru za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja u BiH, Državnoj regulatornoj agenciji za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH, Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika BiH i Centru za uklanjanje mina u BiH-BHMAC.

Godišnji plan Jedinice interne revizije u Ministarstvu za 2022. godinu odobren je 29.11.2021. godine. Uvidom u godišnji plan rada Jedinice interne revizije Ministarstva može se zaključiti da je Jedinica interne revizije planirala obaviti reviziju procesa obračuna i plaćanja putnih troškova¹¹ i naknadni revizorski pregled te reviziju procesa sačinjavanja i izvršenja budžeta u Ministarstvu. Planirana revizija procesa sačinjavanja i izvršenja budžeta u toku 2022. godine nije obavljena.

Pored toga, Jedinica interne revizije je planirala obaviti revizije u još dvije institucije za koje je nadležna. U skladu sa odobrenim konsolidovanim strateškim i godišnjim planom za 2022. godinu, u toku izvještajnog perioda Jedinica interne revizije je obavljala dvije naknadne revizije u institucijama za koje je nadležna.

Godišnji izvještaj o aktivnostima interne revizije za period 1.1.2022 – 31.12.2022. godine sastavljen je i dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH. Uvidom u isti ustanovili smo da podaci iz Godišnjeg izvještaja Jedinice interne revizije nisu usklađeni s planovima rada Jedinice interne revizije koji su dostavljeni Centralnoj harmonizacijskoj jedinici.

PREPORUKA 3

Potrebno je izvršiti analizu efikasnosti Jedinice interne revizije u pogledu obima aktivnosti i broja izvršenih revizija koje se provode na godišnjem nivou.

7. BUDŽET MINISTARSTVA ZA 2022. GODINU

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, Ministarstvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 12.391.000 KM (tekući izdaci 6.251.000 KM, kapitalni izdaci 150.000 KM i tekući grantovi 5.990.000 KM). Budžetom je odobreno 151 zaposlenih, a na 31.12.2022. godine u Ministarstvu su bile 142 zaposlene osobe. Prosječan broj zaposlenih u 2022. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Ministarstvu bio je 141.

Ministarstvo je svoje aktivnosti do usvajanja budžeta za 2022. godinu finansiralo na osnovu odluka o privremenom finansiranju za prva dva tromjesečja.

Tokom godine izvršena su usklađivanja budžeta koja se odnose na sljedeće:

- neutrošena prenesena sredstva za višegodišnje kapitalne projekte u ukupnom iznosu od 797.951 KM¹²;
- neutrošena sredstva novčanih donacija prenesena iz prethodnog perioda u iznosu od 20.016.536 KM;

¹¹ Navedena revizija je bila planirana i kroz Godišnji plan rada Jedinice interne revizije u Ministarstvu za 2021. godinu, a okončana je u toku 2022. godine.

¹² U 2022. godini je izvršena uplata od 1.096.750 KM po osnovu spravnjenja sa UNICEF-om, tako da je ukupan budžet VKU iznosi 1.894.701 KM.

- uplate sredstava novčanih donacija u ukupnom iznosu od 708.530 KM¹³;
- povrat sredstava donatoru u iznosu od 162.638 KM;
- ostvareni primitak od naplate premije osiguranja u iznosu od 3.863 KM;
- odobrena sredstva iz tekuće rezerve u ukupnom iznosu od 267.000 KM¹⁴.

Prema navedenom, Ministarstvo je u 2022. godini raspolagalo sredstvima u ukupnom iznosu od 35.135.896 KM, a ukupno je realizovano 14.593.468 KM.

Ministarstvo je izvršilo prestrukturisanje rashoda budžeta koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH. Prestrukturisanje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 50.000 KM. Povećani su putni troškovi (50.000 KM), a umanjeni su izdaci telefonskih i poštanskih usluga (30.000 KM) i ugovorene i druge posebne usluge (20.000 KM).

8. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo Godišnji finansijski izvještaj za 2022. godinu i dostavilo ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH¹⁵ i Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH za sačinjavanje godišnjeg izvještaja¹⁶ je utvrđen okvir finansijskog izvještavanja sa smjernicama za izradu tekstualnog dijela izvještaja. Analizom bilješki uz finansijski izvještaj možemo konstatovati da su navedeni podaci o saldima bilansnih pozicija i rashoda, ali nisu navedene detaljne informacije o značajnim promjenama koje su se desile u 2022. godini na pojedinim pozicijama (npr. izdaci za putne troškove, ugovorene i druge posebne usluge i sl.).

PREPORUKA 4

Ministarstvo je dužno da bilješke uz finansijske izvještaje sačinjava u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i Instrukcijom za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta budžetskih korisnika.

8.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 1.1. do 31.12.2022. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 14.593.468 KM, što je za 226.315 KM manje u odnosu na isti period prethodne godine. Manje izvršenje se najvećim dijelom odnosi na manje realizovanu poziciju višegodišnjeg projekta.

Vrijednosno značajni rashodi iz budžeta odnose se na: tekuće grantove (5.669.980 KM), bruto plaće (4.313.234 KM), novčane donacije (2.732.692 KM), naknade troškova zaposlenih (731.995 KM), putni troškovi (278.183 KM), višegodišnja kapitalna ulaganja (123.852 KM).

¹³ Koja uključuje uplatu u iznosu od 16.904,18 KM po osnovu sravnjenja sa UNICEF-om i koja je evidentirana na programu EU4HEALTH

¹⁴ Odluka Vijeća ministara BiH o odobravanju sredstava tekuće rezerve za isplatu jednokratne novčane pomoći zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine u iznosu od 67.000 KM (Službeni glasnik BiH, broj 4/23) i Odluka Vijeća ministara BiH o odobravanju sredstava tekuće rezerve za potrebe Košarkaškog saveza BiH u iznosu od 200.000 KM (Službeni glasnik BiH, broj 60/22)

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17

¹⁶ Broj 05-16-2-134-1/23 od 04.01.2023. godine

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

U daljem tekstu navodimo nalaze revizije.

8.1.1. Bruto plaće

Revizijom izdataka u okviru pozicije bruto plaća utvrđene su sljedeće nepravilnosti i nedostaci:

Izdaci za stimulacije: Isplaćene neto stimulacije sa 31.12.2022. godine iznose 42.008 KM što je za 14.941 KM veći iznos u odnosu na prethodnu godinu.

Odlukom Vijeća ministara BiH o okvirnim kriterijima za dodjelu novčane nagrade zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine¹⁷ propisano je da se kao mjerila pri vrednovanju rezultata obavezno uzimaju konkretni pokazatelji do kojih se dolazi konkretnim ocjenjivanjem okolnosti u kojima su oni ostvareni, kao i njihov značaj i korist za rad institucije.

Provedenom revizijom utvrdili smo da je krajem decembra 2022. godine, jednim rješenjem ministrice isplaćena stimulacija za 63 zaposlena u iznosu od 26.200 KM u rasponu od 200 KM do 600 KM po zaposlenom. Rješenje o isplati ne sadrži konkretna obrazloženja iz kojih bi se mogla utvrditi konkretna osnova za isplatu stimulacije za svakog zaposlenog pojedinačno. Imajući u vidu navedeno, smatramo da se dodjela novčanih nagrada zaposlenim u Ministarstvu treba zasnivati na konkretnim, objektivnim i mjerljivim kriterijima, kako bi se zadovoljili principi ravnopravnosti i transparentnosti, u svim slučajevima.

PREPORUKA 5

Ministarstvo je dužno da isplatu stimulacija vrši na osnovu mjerljivih pokazatelja, dodatnog angažmana i izuzetnih rezultata u radu.

8.1.2. Izdaci za upotrebu vozila

Ukupni izdaci za upotrebu i održavanje službenih vozila sa 31.12.2022. godine iznose 63.624 KM i veći su za 24% u odnosu na 2021. godinu (51.283 KM). Značajniji izdaci odnose se na izdatke za gorivo (30.467 KM), materijal i usluge za popravak i održavanje vozila (24.101 KM), osiguranje vozila (6.306 KM) i registraciju motornih vozila (1.434 KM). U skladu sa Pravilnikom Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH¹⁸ Ministarstvo raspolaže sa osam službenih vozila. Internim aktom Ministarstva¹⁹, pravo na stalnu upotrebu službenih vozila dato je ministru, zamjeniku ministra i sekretaru Ministarstva.

Postupcima revizije konstatovali smo da je prisutna neusklađenost podataka navedenih u nalogu za vozilo, evidenciji o prisustvu na poslu za zamjenika ministra i vozača zamjenika ministra. Naime, uvidom u evidencije o prisustvu na poslu (šiht-liste) konstatovano je da se za određeni dio mjeseca evidentira prisustvo na poslu (sjedište Ministarstva), a u putnom nalogu za upotrebu službenog vozila se navodi relacija Zvornik-loko, koja ne odgovara mjestu rada.

¹⁷ Službeni glasnik 31/10

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 62/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20, 80/20

¹⁹ Broj: 05-02-2-2368/14 iz 2014. i 2016. godine

S obzirom na to da zamjenik ministra ostvaruje pravo na naknadu za odvojeni život i smještaj zbog boravka u mjestu rada (sjedište Ministarstva u Sarajevu), te se zbog spomenute neusklađenosti na pravilan način ne primjenjuje ni Odluka o načinu i postupku ostvarivanja prava zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine na troškove smještaja, naknade za odvojeni život i naknade za privremeno raspoređivanje²⁰. Posljedica navedenog može biti nenamjenska upotreba sredstava.

PREPORUKA 6

Ministarstvo treba da preduzme potrebne mjere u cilju usklađenosti evidencija o prisustvu na poslu i evidencija o upotrebi službenih vozila te s tim u vezi potrebno je redukovati prava na naknade koje se priznaju samo u slučaju prisustva na poslu.

8.1.3. Tekući grantovi

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2022. godinu Ministarstvu su dodijeljena sredstva na ime tekućih transfera i grantova u vrijednosti od 5.990.000 KM za finansiranje 13 projekata. Značajnija sredstva su odobrena za sufinansiranje projekata institucija kulture u BiH (3.097.000 KM), sufinansiranje sportskih manifestacija (1.342.000 KM), programi pripreme projekata i potencijalnih kandidata za sredstva iz fonda H2020 (444.000 KM), sufinansiranje projekata međunarodne kulturne saradnje (390.000 KM).

Od ukupno odobrenih sredstava za realizaciju tekućih grantova Ministarstvo je u skladu sa odlukama Vijeća ministara BiH provodilo realizaciju za sredstva u ukupnoj vrijednosti od 5.669.980 KM. Odobrena sredstva za sufinansiranje sredstava za učešće BiH na Venecijanskom bijenalu (180.000 KM), Sufinansiranje protuminskih akcija u BiH (100.000 KM) i Sufinansiranje projekata bilateralne saradnje u oblasti nauke na osnovu međunarodnih sporazuma (40.000 KM) nisu realizovana, iz razloga pandemije COVID-19 i izostavljanja prijedloga Odluke o raspodjeli sredstava za realizovanje granta protuminskog djelovanja u BiH

sa sjednice Vijeća ministara tokom 2022. godine.

Značajna grant sredstva su dodijeljena za projekte koji su okončani, tako da se dodjela sredstava ne može posmatrati kao sufinansiranje aktivnosti, nego kao refundacija troškova za projekte koji su okončani.

U skladu sa članom 10. Zakona o budžetu, Vijeće ministara BiH je, na prijedlog Ministarstva, u julu 2022. godine²¹ donijelo pojedinačne odluke o kriterijima za dodjelu sredstava za sve grantove odobrene Zakonom o budžetu, kojim je definisano da se dodjela sredstava vrši na

osnovu javnog poziva.

Ministarstvo je u augustu objavilo javni konkurs za podnošenje zahtjeva za dodjelu sredstava. Po provedenom javnom pozivu, imenovana komisija, u čijem sastavu su predstavnici Ministarstva i Ministarstva finansija i trezora BiH, Ministarstva vanjskih poslova BiH i Kabineta predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, sačinila je evaluaciju i prijedlog odluka za dodjelu sredstava. Vijeće ministara BiH je, na prijedlog Ministarstva, 22.12.2022. godine, donijelo

²⁰ Službeni glasnik BiH, broj 42/2012, 78/2012, 51/2013, 68/2018, 79/2022

²¹ Službeni glasnik BiH, br.: 56/22

pojedinačne odluke²² o dodjeli sredstava granta. Nakon toga Ministarstvo je 29.12.2022. godine pristupilo zaključivanju pojedinačnih ugovora o korištenju dodijeljenih sredstava sa korisnicima sredstava kojima su definisana međusobna prava i obaveze ugovornih strana. Sredstva za sufinansiranje projekata korisnicima su doznačena u januaru 2023. godine.

Odlukama o rasporedu sredstava za grant Sufinansiranje sportskih manifestacija, projekata kulture i programa za pripremu projekata i kandidatskog statusa projekta Horizont za 2022. godinu definisano je da su korisnici sredstava dužni dostaviti narativni izvještaj i izvještaj o namjenskom utrošku sredstava u roku od godinu dana od dana potpisivanja ugovora ili do raspisivanja novog konkursa. Definisani rokovi od godinu dana nisu postavljeni na realnim osnovama, jer su projekti uglavnom okončani prije potpisivanja ugovora.

Procesom revizije uočeno je da se značajna sredstva dodjeljuju za finansiranje projekata koji su već okončani, pa se postavlja pitanje da li ovakav način postupanja narušava osnovni princip sufinansiranja. S obzirom na to da korisnik grant sredstava, u periodu organizovanja projekta/manifestacije nije imao sredstva institucija BiH na raspolaganju, naknadna dodjela sredstava suštinski predstavlja refundaciju troškova po tom projektu.

PREPORUKA 7

Ministarstvo, kao institucija koja provodi proceduru dodjele sredstava granta i prati realizaciju utroška, bi trebalo kroz detaljnu informaciju upoznati Vijeće ministara BiH sa problemima sa kojim se suočava zbog kasnog donošenja odluka za dodjelu grant sredstava, a sve s ciljem unapređenja sistema, uz realno definisanje rokova za pravdanje utroška namjenski dodijeljenih sredstava granta.

8.1.4. Višegodišnja kapitalna ulaganja

Sredstva za realizaciju višegodišnjeg kapitalnog ulaganja iz prethodne godine su prenesena u iznosu od 797.951 KM. Tokom 2022. godine izvršena je uplata od 1.096.750 KM po osnovu sravnjenja troškova sa UNICEF-om²³, tako da su ukupna sredstva iznosila 1.894.701 KM. Ukupna realizacija višegodišnjeg kapitalnog ulaganja u 2022. godini je iznosila 123.852 KM. Realizacija se odnosila na obavezne troškove špedicije, transporta i skladištenja doniranih vakcina²⁴ tokom isporuke od ulaza u BiH do krajnjeg korisnika u Bosni i Hercegovini.

²² Službeni glasnik BiH, br.: 85/22

²³ Nakon intenzivnih konsultacija sa UNICEF-om vezano za stanje sravnjavanja uplata 20.7.2022. godine Ministarstvo je tražilo pojašnjenje od UNICEF-a vezano za način evidentiranja uplata po programima COVAX i EU4HEALTH. Odgovoreno je da UNICEF ne može razdvajati evidentirana finansijska stanja po programima (ograničenja sistema koji vodi računovodstvo UNICEF-a) već prema platiocu/izvoru finansiranja. U vezi s navedenim, 22.7.2022. godine, dostavljen je finalni izvještaj od strane UNICEF-a, a prema kojem po programima COVAX i EU4HEALTH, zbirno ukupan višak za povrat iznosi 549,131.20 USD. Navedeni izvještaj je prihvaćen od BiH strane (na način da nisu iskazane primjedbe) te je sačinjen nacrt službenog Zahtjeva za povrat viška uplaćenih sredstava. Nakon što je prihvaćen izvještaj od strane UNICEF-a, utvrđen je ukupan iznos povrata sredstava po programima COVAX i EU4HEALTH od 549,131.20 USD koja su uplaćena od strane međunarodne organizacije UNICEF KOPENHAGEN 28.9.2022. godine u iznosu od 1.113.653,45 KM i knjižena na analitički konto 722791 – Ostali prihodi. Iznos od 1.113.653,45 KM je uplaćen po osnovu povrata sredstava nakon što je prihvaćen izvještaj od strane UNICEF-a gdje je utvrđen ukupan iznos sredstava za uplatu po programima COVAX i EU4HEALTH. Sredstva povrata su evidentirana na programima:

„Finansiranje troškova iz ugovornih aranžmana za nabavku zdravstvenih protivrma protiv COVID-19“ – 0701B40, iznos: 1.096.749,27 KM (FOND 30)- iznos od 258.608,45 KM je namijenjen za povrat titetima, a iznos od 838.140,82 KM koji predstavlja neiskorišteni višak realizacije nabavke vakcina Moderna (donacija USA koja je realizovana kroz COVAX mehanizam).

„(EU4HEALTH) – Doprinos dostupnosti i pristupu vakcini protiv COVID-19 u BiH – 0701B90 iznos: 16.904,18 KM (FOND 30),

²⁴ Nije bilo troškova nabavki novih vakcina putem GAVI-ja u 2022.godini

U periodu obavljanja završne revizije (maj 2023. godine) informisani smo da Ministarstvo nije u 2023. godini sačinilo informaciju i izvještaj Vijeću ministara BiH u vezi s realizacijom VKU za period 2020-2022. godine iz razloga jer je procijenjeno da će u narednom periodu i dalje postojati potreba za nabavkama vakcina, lijekova i zdravstvenih protumjera i jačanjem kapaciteta zdravstvenih institucija u Bosni i Hercegovini, a u sklopu Sporazuma o zajedničkoj nabavci zdravstvenih protivmjera, kao i bilateralnih, tripartitnih i drugih ugovora o nabavci i donacijama po ovom osnovu.

Naime, Vijeće ministara BiH je odredilo Ministarstvo kao nadležnu instituciju za zaključivanje ugovora u sklopu Sporazuma o zajedničkoj nabavci zdravstvenih protivmjera i ovlastilo ministricu civilnih poslova BiH da, u ime Bosne i Hercegovine, a na osnovu iskazanih potreba Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, izvrši potpisivanje ugovora u sklopu Sporazuma o zajedničkoj nabavci zdravstvenih protivmjera.

Na osnovu procjene potreba nabavke vakcina, lijekova i zdravstvenih protivmjera i činjenice da Ministarstvo u budžetu za 2023. godinu ne raspolaže finansijskim sredstvima za plaćanje svih troškova koji se odnose na isporuku, uvoz i raspodjelu vakcina (i ostalih obaveznih troškova po ovom osnovu), pokrenut je postupak donošenja nove Odluke kojom će se višegodišnji kapitalni projekat "Finansiranje troškova iz ugovornih aranžmana za nabavku zdravstvenih protivmjera protiv COVID-19" za period 2020.-2022. godine produžiti na 2023, 2024. i 2025. godinu u iznosu preostalih sredstava. U toku je provođenje e-konsultacija, a nakon obaveznog roka objave Ministarstvo je planiralo pokrenuti proceduru prema Vijeću ministara BiH za donošenje nove odluke o produženju.

8.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u periodu od 1.1. do 31.12.2022. godine, iskazani su u iznosu od 2.781.592 KM, što je za 1.562.592 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2022. godinu.

Prihode koje je Ministarstvo ostvarilo u 2022. godini odnose se na prihode pružanja javnih usluga u iznosu od 2.073.700 KM i prihode od donacija iz inostranstva u iznosu od 707.892 KM.

Značajni prihodi ostvareni po osnovu pružanja javnih usluga su prihodi po osnovu uplaćenih taksi po zahtjevu za prestanak državljanstva Bosne i Hercegovine u iznosu od 896.120 KM i na osnovu povrata neopravdanih, ranije dodijeljenih, grant sredstava 1.163.431 KM.

Sistem praćenja naplate prihoda po osnovu uplaćenih administrativnih taksi po zahtjevima za prestanak državljanstva BiH odricanjem nije u potpunosti operativan, jer ne pruža pouzdane podatke o uplati sredstava prema mjestu podnošenja zahtjeva.

Zakonom o administrativnim taksama²⁵ definisan je iznos naknade od 800 KM koju je potrebno uplatiti prilikom podnošenja zahtjeva za odricanje od državljanstva BiH, dok je Odlukom o smanjenju administrativnih taksi za zahtjev za prestanak državljanstva BiH²⁶ ta naknada za stanovnike

²⁵ Službeni glasnik BiH, broj 16/02, 19/02, 43/04, 08/06, 76/06, i 76/07

²⁶ Službeni glasnik BiH, broj 27/01

zemalja bivše Jugoslavije smanjena na 200 KM. U Glavnoj knjizi Ministarstva evidentiraju se samo prihodi po osnovu zahtjeva koji su podneseni u BiH, tj. na ovom kontu se ne evidentiraju uplate taksi po zahtjevima koji su podneseni u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH. Ministarstvo je uspostavilo sistem kontrole nad naplatom sredstava čija uplata je izvršena u zemlji, redovno se vrši usaglašavanje dostavljenih uplatnica sa podacima u Glavnoj knjizi, o čemu se sačinjavaju periodični izvještaji. Također, u Ministarstvu je uspostavljena baza podataka - Evidencija o prestanku državljanstva BiH i elektronska obrada podataka koja sadrži podatke propisane Pravilnikom²⁷. Međutim, baza ne omogućava filtriranje podataka o predmetima koji su zaprimljeni putem diplomatsko-konzularne mreže BiH u svijetu, a samim tim ni podatak o sredstvima koja su po tom osnovu uplaćena u inostranstvu. Na inicijativu Ministarstva, pribavljena je informacija od Ministarstva vanjskih poslova BiH²⁸ o ostvarenim prihodima u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH u 2022. godini (907.265,27 KM) po osnovu naplate administrativnih taksi po osnovu prestanka državljanstva BiH odricanjem. Postojeća baza podataka nije u potpunosti operativna, jer ne osigurava pouzdane podatke o uplati sredstava prema mjestu podnošenja zahtjeva.

PREPORUKA 8

Potrebno je ubrzati aktivnosti na uspostavljanju sistema koji će pružati sveobuhvatne i pouzdane podatke o uplaćenim administrativnim taksama po osnovu zahtjeva za prestanak državljanstva odricanjem.

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tabeli III u prilogu Izvještaja.

8.3. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2022. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 242.697KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 6.827.164 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na obaveze prema dobavljačima (5.936.167 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (209.770 KM), obaveze prema zaposlenima (593.594 KM), kratkoročna razgraničenja (87.633 KM) i kratkoročna potraživanja (32.927 KM). Obaveze prema dobavljačima na 31.12.2022. godine su u značajnoj mjeri evidentirana krajem decembra na osnovu zaključenih ugovora sa izabranim korisnicima sredstava tekućih grantova.

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

²⁷ Pravilnik o vođenju evidencija o sticanju i prestanku državljanstva BiH, Službeni glasnik BiH, broj 7/19

²⁸ Akt broj: 09/23-16-1-44332-2/23 od 25.05.2023. godine

9. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽOVANIH) OSOBA

9.1. Obavljanje poslova drugog radnog mjesta

Prema pregledu dostavljenom iz Ministarstva tokom godine je poslove drugog radnog mjesta obavljalo ukupno devet osoba za sedam radnih mjesta²⁹ (tokom godine tri državna službenika obavljala su poslove pomoćnika ministra u Sektoru za zdravstvo)³⁰.

Za obavljanje navedenih poslova zaposlenima je odobravana stimulacija u iznosu od 20% prosječne neto plaće isplaćene u posljednja tri mjeseca, odnosno u jednom slučaju naknada u visini od 35% osnovne plaće državne službenice za obavljanje poslova drugog radnog mjesta (zamjena osoba na porodijskom odsustvu) u skladu sa internim aktom Ministarstva, što ukupno iznosi 19.591 KM.

Rješenja o ovlaštenju za obavljanje poslova drugog radnog mjesta je donijela ministrica shodno članu 61. stav (2) Zakona o upravi³¹ kojim je definisano da rukovodilac organa uprave predstavlja organ uprave, organizuje i osigurava zakonito i efikasno obavljanje poslova, donosi propise i izdaje druge akte za koje je ovlašten i preduzima mjere iz nadležnosti organa uprave, te odlučuje u skladu sa zakonom o pravima, obavezama i odgovornostima državnih službenika i zaposlenika u vršenju službe.

Prema članu 31. stav 1. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH³² unapređenje državnih službenika na više radno mjesto u istoj ili drugoj instituciji BiH obavlja se putem internog ili javnog konkursa. Institucija je dužna obavljati interno oglašavanje i provoditi interni konkurs u slučaju kada postoji upražnjeno radno mjesto na koje se državni službenik može unaprijediti, a prema procjeni institucije postoji najmanje jedan kvalitetan kandidat za unapređenje kako je to definisano članom 8. stav 1. tačka a) Pravilnika o uslovima i načinu obavljanja internih konkursa, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama BiH³³.

²⁹ Javni oglas za prijem tri pomoćnika ministra od strane Agencije za državnu službu BiH objavljen je 25.8.2022. godine s rokom dostave dokumenata najkasnije do 15.9.2022. godine. Do kraja tekuće godine procedura izbora pomoćnika ministra u ministarstvu nije bila okončana. Agencija za državnu službu BiH je 27.1.2023. godine Ministarstvu dostavila informaciju o postupanju u javnom oglasu u kojoj je navedeno da je neposredno pred održavanje pismenog dijela ispita za pomoćnike ministra, jedan član komisije podnio ostavku. Pismeni dio stručnog ispita održan je u januaru 2023. godine da bi nakon toga još jedan član komisije podnio ostavku. Ministarstvo je 14.3.2023. godine Agenciji za državnu službu BiH uputilo zahtjev za djelimično poništenje konkursa za dva pomoćnika ministra u Sektoru za rad i zapošljavanje, socijalnu zaštitu i penziju i Sektoru za zdravstvo iz razloga planiranih izmjena na Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji ministarstva, što uključuje opis poslova i posebne uslove radnih mjesta, a što može uticati na opis poslova za mjesta koja se poništavaju. Obavještenje o djelimičnom poništenju konkursa Agencija je ministarstvu uputila 29.3.2023. godine. U periodu završne revizije Ministarstva za 2022. godinu konkursna procedura za izbor pomoćnika ministra u Sektoru za pravne, kadrovske i opće poslove bila je u toku.

³⁰ Šef Odsjeka za pravne poslove pomoćnika ministra za pravne, kadrovske i opće poslove, šef Odsjeka za socijalnu zaštitu i penzije poslove pomoćnika ministra u Sektoru za rad, zapošljavanje, socijalnu zaštitu i penzije, šef Odsjeka za evropske integracije i međunarodnu saradnju u Sektoru za zdravstvo, poslove pomoćnika ministra Sektora za zdravstvo, stručni savjetnik u oblasti državljanstva, poslove šefa Odsjeka za državljanstvo, stručni savjetnik za međunarodnu saradnju u oblasti rada i zapošljavanja, poslove šefa Odsjeka za rad i zapošljavanje, stručni savjetnik za normativne poslove u Sektoru za pravne, kadrovske i opće poslove, poslove višeg stručnog saradnika za kadrovske i opće poslove u Odsjeku za kadrovske i opće poslove, vozač u odsjeku za unutrašnju podršku i kontrolu poslove vozača kurira u Sektoru za pravne, kadrovske i opće poslove.

³¹ Službeni glasnik BiH, broj 32/02, 102/09 i 72/17

³² Službeni glasnik BiH, broj 12/02, 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

³³ Službeni glasnik BiH, broj 62/10, 30/14 i 38/17

Ovakva praksa u Ministarstvu traje dugo i, osim što nije u skladu sa zakonskim propisima, nije prihvatljiva ni sa stanovišta efikasnog funkcionisanja internih kontrola te osiguranja kontinuiteta u poslovima Ministarstva u cjelini.

PREPORUKA 9

Ministarstvo je dužno da upražnjene pozicije, posebno rukovodećih državnih službenika, popunjava u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH.

9.2. Penzionisanje

Provedenom revizijom konstatovali smo da su tokom godine tri državna službenika³⁴ nastavila svoj radni odnos u Ministarstvu, iako su tokom godine ispunili zakonske uslove za penziju vezane za godine života.

Naime, Ministarstvo je prije ispunjavanja uslova za penziju, zatražilo mišljenje od Agencije za državnu službu BiH da produži radnopravni status spomenutim osobama na period od šest mjeseci. Kao razlog produženja radnog odnosa naveden je nedostatak ljudskih resursa na tim poslovima i neizvjesnost u pogledu zapošljavanja osoba u tekućoj godini. Agencija za državnu službu BiH je navedene razloge ocijenila opravdanim te dala saglasnosti za produženje radnopravnog statusa državnim službenicima na period od šest mjeseci.

S obzirom na to da je u članu 50. stav 1. tačka b. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH³⁵ definisano da radni odnos prestaje kada državni službenik navršši 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja ili 40 godina staža osiguranja nezavisno od godina života, možemo zaključiti da je ovakav način penzionisanja državnih službenika u suprotnosti s navedenom odredbom Zakona o državnoj službi u institucijama BiH.

PREPORUKA 10

Ministarstvo je dužno da se pridržava zakonskih odredbi kojima je regulisano pitanje penzionisanja državnih službenika u institucijama BiH.

10. JAVNE NABAVKE

Ministarstvo je donijelo Plan javnih nabavki za 2022. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama³⁶.

Prema prezentovanim podacima³⁷, Ministarstvo je u 2022. godini provelo 19 postupaka javnih nabavki. Od navedenog broja, Ministarstvo je provelo četiri otvorena postupaka u vrijednosti od 272.670 KM, sedam konkurentskih postupaka u vrijednosti od 110.064 KM, i osam postupaka u skladu s Aneksom II, u vrijednosti od 267.349 KM.

Ministarstvo je putem direktnog sporazuma izvršilo nabavke u vrijednosti od 57.818 KM.

³⁴ Dva u Odsjeku za materijalno-finansijske poslove i pomoćnik ministra u Sektoru za državljanstvo.

³⁵ Službeni glasnik BiH, broj 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 50/08, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

³⁶ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

³⁷ Podaci iz tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je 708.411 KM (613.961 KM iz tekućih izdataka i 94.450 KM iz kapitalnih izdataka).

Na osnovu pregledanog uzorka javnih nabavki nismo utvrdili značajnije nepravilnosti ili nedostatke.

11. OSTALO

11.1. IT revizija

Jedan od informacionih sistema Ministarstva je i Informacioni sistem za obradu podataka o državljanstvima. Upravljanje spomenutim informacionim sistemom je u nadležnosti Sektora za državljanstvo i putne isprave. Informacioni sistem za obradu podataka o državljanstvima ima veliki značaj budući da ga koriste i druge institucije u svom radu. Sistem se nalazi na serverima u sistemu e-vlade. Konfigurisan je automatski sistem kreiranja rezervnih kopija. Ne postoje pisane procedure vezane za kreiranje i testiranje ispravnosti rezervnih kopija niti se provodi periodično testiranje istih.

PREPORUKA 11

Potrebno je sačiniti pisane procedure za kreiranje i testiranje ispravnosti rezervnih kopija te periodično vršiti testiranje istih.

Kako Ministarstvo nema zaposlenu odgovarajuću stručnu osobu za administraciju spomenutog sistema, Ministarstvo je identifikovalo ovaj rizik te je planiralo održavanje sistema kroz zaključivanje ugovora sa fizičkom ili pravnom osobom nakon nove nadogradnje sistema. Ministarstvo je pokrenulo postupak nabavke unapređenja i nadogradnje aplikacije za obradu podataka iz oblasti državljanstava, ali je ista poništena budući da jedina dostavljena ponuda nije bila uvezana na odgovarajući način. Ponovo je pokrenuta procedura nabavke, ali je također poništena jer odabrani ponuđač nije dostavio dokaze propisane članom 45. Zakona o javnim nabavkama³⁸ u predviđenom roku tako da sistem nema odgovarajuće održavanje i administraciju.

PREPORUKA 12

Uzimajući u obzir značaj Informacionog sistema za obradu podataka o državljanstvima neophodno je što prije osigurati odgovarajuće održavanje i administraciju.

11.2. Interresorne radne grupe-Komisije i savjetodavna tijela

Ministarstvo je nadležno za obavljanje poslova i izvršavanje zadataka koji su u nadležnosti Bosne i Hercegovine, a koji se odnose na utvrđivanje osnovnih principa koordiniranja aktivnosti, usklađivanja planova entitetskih tijela vlasti i definisanje strategije u područjima: nauke i obrazovanja, kulture i sporta, geodetskih, geoloških i meteoroloških poslova, kao i deminiranja.

³⁸ Službeni glasnik BiH broj: 39/14 i 59/22

Stoga se iz budžetskih sredstava Ministarstva, kao programi posebnih namjena, finansira rad interresornih radnih grupa, i to Komisije za koordinaciju pitanja mladih u BiH, Državne komisije za granicu u BiH, Državne komisije za saradnju BiH sa organizacijom UNESCO te Komisije za deminiranje u BiH. Također, iz budžeta Ministarstva se vrši isplata naknada za rad Vijeća za nauku BiH, kao savjetodavnog stručnog tijela Ministarstva u oblasti nauke i tehnologije i Vijeća za sport BiH, kao najvišeg savjetodavnog tijela Ministarstva koje se brine za razvoj sporta na nivou BiH te Komisije za certifikaciju eradikacije poliomijelitisa u BiH kao stručnog tijela u cilju provođenja aktivnosti na certifikaciji eradikacije poliomijelitisa u BiH. Imenovanje članova ovih interresornih radnih grupa vrši Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva. Članovi komisija su predstavnici institucija BiH, predstavnici entiteta i Brčko distrikta BiH. Visina i način isplate naknada članovima tijela i komisija kao i način podnošenja izvještaja o radu su utvrđeni odlukama Vijeća ministara BiH.

U toku 2022. godine nastavljene su aktivnosti na imenovanju novih članova Komisije, s obzirom na to da su u drugoj polovini 2019. godine istekli mandati svim članovima navedenih komisija. U julu 2022. godine izvršeno je imenovanje Komisije za deminiranje u BiH. Međutim, još uvijek nisu imenovane Državna komisija za saradnju BiH sa organizacijom UNESCO i Komisija za koordinaciju pitanja mladih u BiH.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrdili smo da je Komisija za deminiranje u toku 2022. godine održala 12 sjednica i da su za njen rad utrošena sredstva u ukupnom iznosu od 13.733 KM. Komisija za deminiranje u BiH u skladu sa Zakonom o deminiranju u BiH³⁹, a na prijedlog Centra za uklanjanje mina u BiH, odobrava plan deminiranja u BiH, koji usvaja Vijeće ministara BiH. Plan deminiranja za 2022. godinu usvojen je od strane Vijeća ministara BiH 25.8.2022. godine. Izvještaj o radu Komisije za deminiranje u BiH za 2022. godinu Vijeće ministara BiH je usvojilo 18.5.2023. godine.

11.3. COVAX sistem

Vijeće ministara BiH je putem Ministarstva i GAVI⁴⁰ saveza (neprofitna fondacija koja je registrovana u Ženevi – Švicarska), 18.9.2020. godine, potpisalo Ugovor o preuzimanju obaveza (aranžman o obaveznoj kupovini) kojim je definisano da će učesnici u COVAX mehanizmu imati pristup vakcinama zbog mehanizma o avansnoj kupovini koji će GAVI zaključiti s proizvođačima vakcina. Rok važenja ugovora je do 17.9.2023. godine. Bosna i Hercegovina je na osnovu potpisanog ugovora naručila 1.232.000 vakcina za bolest COVID-19 (Federacija BiH 800.000, Republika Srpska 400.000 i Distrikt Brčko BiH 32.000 vakcina) i avansno platila 12.997.600 USD. Vezano za navedeni ugovor, potpisana su i dva pisma dopune – aneksi na predmetni ugovor⁴¹. Međutim, od naručenih i avansno plaćenih 1.232.000 vakcina, do sada je isporučeno svega 332.640 vakcina.

Kada je u pitanju finansijsko stanje prava i obaveza u mehanizmu COVAX⁴², ukupno nerealizovanih finansijskih sredstava u korist BiH, koja se nalaze na posebnom ESCROW računu (otvoren u Švicarskoj) a kako je GAVI iskazao, iznose 9.079.706 USD.

³⁹ Službeni glasnik BiH, broj 5/02

⁴⁰ Globalna alijansa za vakcine

⁴¹ Prvi odobren i potpisan 5. 3. 2021. godine, a drugi 26. 3. 2021. godine

⁴² Napominjemo da sredstva za realizaciju aktivnosti unutar COVAX mehanizma nisu evidentirana u budžetu Ministarstva, nego na posebnom budžetskom podračunu 37114126-Nabavka vakcina putem instrumenta COVAX – MCP BiH, kojim upravlja MFT BiH. Nakon otvaranja navedenog podračuna Ministarstvo je uputilo zahtjev sa instrukcijom za uplatu entitetskim institucijama u vezi s

Dana 27.5.2022. godine GAVI je elektronskim putem dostavio Ministarstvu Plan za zatvaranje obaveza u COVAX-u, a prije isteka ugovora i njegovog daljeg izvršenja, uz plaćanje **odustanice** u iznosu od \$1.798.720 ili (2\$ po neisporučenoj dozi) uz vraćanje preostale razlike neutrošenog novca. Dana 13.12.2022. godine GAVI je elektronskim putem obavijestio Ministarstvo **da više ne vrši usluge posredovanja u nabavci vakcina za zemlje potpisnice ugovora o pristupanju u mehanizam COVAX**, te da je isključivo moguća opcija za BiH prijevremeni raskid ugovora ili čekanje isteka ugovora (kraj 2023. godine), uz vraćanje preostalog nepotrošenog novca uz zadržavanje naknade u korist GAVI-ja u vrijednosti od 1.615.120 USD (zadnji finansijski izvještaj GAVI-ja koji je Ministarstvo zaprimilo 10.5.2023. godine).

Napominjemo da GAVI nije Ministarstvu dostavio tačnu i preciznu specifikaciju troškova koji su nastali na teret BiH kao i plaćanja izlaznih troškova. Jedini dostavljeni dokument na koji se pozivaju, sa ograničenim finansijskim objašnjenjem nastalih troškova, je „COVAX Self-Financing Participant Statement of Account“ od 10.5.2023. godine. Također, ističemo i upitan način otkazivanja Ugovora između GAVI-ja i Ministarstva, putem dopisa e-mailom.

U ovu cjelokupnu problematiku su uključene entitetske vlade, Brčko distrikt BiH kao i Pravobranilaštvo BiH. Vlada Federacije BiH je na 338. sjednici, održanoj 10.11.2022. godine, usvojila Informaciju o realizaciji Ugovora o nabavci vakcina protiv COVID-19, te je donesen Zaključak Vlade Federacije BiH prema kojem je Vlada Federacije BiH saglasna za nastavak Ugovora o nabavci vakcina protiv COVID-19 u traženim količinama i vrstama koje iskaže Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH. Nije prihvaćen Sporazum o prijevremenom raskidu Ugovora o nabavci vakcina zaključen s GAVI-jem, te finansijske obaveze po ovom Sporazumu.

Također, utvrđeno je da se, u slučaju da GAVI ne ispuni ugovorene obaveze zaključno sa istekom važenja Ugovora o nabavci vakcina protiv COVID-19, pokrene arbitražni postupak po zahtjevu Vijeća ministara BiH, kao strane potpisnice ovog Ugovora, a u skladu sa navedenim Ugovorom, pri čemu je potrebno, a prije pokretanja arbitražnog postupka, putem Pravobranilaštva BiH pribaviti sve potrebne informacije o načinu postupanja i vođenja arbitraže.

Vlada Republike Srpske je svojim aktom broj: 11/08-500-67/23 od 15.2.2023. godine, obavijestila Ministarstvo da ne prihvata Prijedlog sporazuma o prijevremenom raskidu Ugovora sa GAVI-jem. Saglasni su da se GAVI obavijesti o jednostranom raskidu ugovora, te da, ukoliko GAVI dobrovoljno ne izvrši povrat neutrošenih sredstava (bez novih umanjenja), bude pokrenut arbitražni postupak, a po zahtjevu Vijeća ministara BiH. Brčko distrikt BiH se nije izjašnjavao po ovom pitanju, s obzirom na to da nema presudnu ulogu u odlučivanju, te na ranije izneseni stav u konsultacijama da Vlada Brčko distrikta BiH u svemu prihvata ono što dogovore entiteti, osim ukoliko taj dogovor ide direktno na štetu budžetskih sredstava Brčko distrikta BiH.

uplatama po ovom osnovu. Na poseban podračun u okviru JRT Trezora po predmetnom ugovoru GAVI izvršene su uplate/transfери u iznosu od 12.997.600 USD, od čega je Federacija BiH uplatila 8.440.000 USD (800.000 doza za 400.000 stanovnika), Republika Srpska 4.220.000 USD (400.000 doza za 200.000 stanovnika) i Brčko distrikt BiH 337.600 USD (32.000 doza za 16.000 stanovnika). Nakon evidentiranih uplata na podračunu Ministarstvo je davalo pisane naloge MFT BiH za transfere na ESCROW račun po osnovu Ugovora o nabavci vakcina sa GAVI. Dana 8.10.2020. godine izvršena je prva uplata GAVI-ju u iznosu od 1.971.200 USD, 15.12.2020. godine druga uplata u iznosu od 3.866.400 USD i 22.12.2020. godine treća uplata u iznosu od 7.160.000 USD. Napominjemo da se trenutno na ESCROW računu, a kako je GAVI iskazao nalaze sredstva u iznosu od 9.079.706 USD.

Analiziranjem korespondencije između Pravobranilaštva BiH i Ministarstva uočavamo kako Pravobranilaštvo BiH uglavnom ukazuje na složenost i kompleksnost problematike, da se traže stavovi svih onih koji su osigurali novčana sredstva u predmetnom ugovoru, važnost pristupanja rješavanju mirnim putem, uz napomenu da se prije odlučivanja o pokretanju arbitražnog postupka treba upoznati sa načinom postupanja i vođenja postupka, s obzirom na to da su ti postupci izuzetno skupi i neizvjesni.

Ministarstvo je na nedavno održanoj Konferenciji u oblasti zdravstva (12.6.2023. godine) upoznao nadležna entitetska ministarstva zdravlja i Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge Vlade Brčko distrikta BiH o trenutnoj situaciji u kojoj se BiH nalazi unutar COVAX mehanizma. Dalja postupanja Ministarstva po ovom pitanju će dobrim dijelom zavisiti od dobijenih mišljenja i stavova od entitetskih vlada i Vlade Brčko distrikta BiH. Procedure oko usaglašavanja zaključaka i zauzimanja zajedničkih stavova o daljem postupanju BiH unutar COVAX-a su još uvijek u toku.

Tokom revizije, uočili smo da svi akteri koji su bili uključeni u proces dogovaranja i ugovaranja unutar COVAX mehanizma po novonastaloj situaciji još uvijek nemaju jedinstven stav, kao niti da postoji jedinstveno pravno mišljenje o navedenom pitanju šta uraditi i kako postupiti, a što sve skupa usložnjava situaciju. Nadalje, prezentovano nam je da kada Ministarstvo bude imalo jednoglasnu odluku i stav da će tek tada uputiti zvanični akt prema Vijeću ministara BiH i obavijestiti ih o daljim postupcima jer je Ministarstvo samo koordinator u ovom slučaju.

Napominjemo da je potrebno strogo voditi računa o pravovremenosti preduzimanja svih pravnih radnji, kao i o činjenici da Ugovor ističe 17.9.2023. godine, te uložiti dodatne napore da bi se u što skorije vrijeme došlo do zajedničkog stava po ovom pitanju.

PREPORUKA 13

Potrebno je da Ministarstvo, u saradnji sa Pravobranilaštvom BiH i svim drugim relevantnim institucijama BiH, pravovremeno preduzme sve neophodne pravne radnje vezane za nastalu situaciju u vezi sa nabavkom vakcina putem Instrumenta za globalni pristup vakcinama protiv bolesti COVID-19 (COVAX).

12. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je u ostavljenom roku dostavilo komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu. U komentarima su prihvaćeni nalazi i preporuke revizije i prezentovane informacije o preduzetim aktivnostima na njihovom rješavanju u 2023. godini.

Reviziju u Ministarstvu za 2022. godinu obavili su: Nevena Bugarin - viši revizor za finansijsku reviziju (vođa tima), Osman Paćuka - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima), Nerman Velić - samostalni revizor za IT (član tima), Sadmira Teskeredžić - revizor za pravnu podršku u reviziji (član tima), Helena Grbavac - mlađi revizor za finansijsku reviziju (član tima) i Nevena Bućo - mlađi revizor za finansijsku reviziju (član tima).

Kontrolu kvaliteta izvještaja proveo je Odjel za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije. Odjelom je rukovodio Nedžad Hajtić, koji je u međuvremenu preuzeo funkciju zamjenika generalnog revizora Ureda za reviziju institucija BiH.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Nevena Bugarin, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Miro Galić, v.r.

Broj: 02-16-1-956/23

Prilozi

Tabela I - Pregled rashoda budžeta za 2022. godinu
Tabela II - Bilans stanja na 31.12.2022. godine
Tabela III - Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu
Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2022. godinu

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađiva- nja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	6.251.000	70.863	6.321.863	5.779.310	91
Bruto plaće i naknade	4.539.000	0	4.539.000	4.313.234	95
Naknade troškova zaposlenih	709.000	67.000	776.000	731.995	94
Putni troškovi	271.000	50.000	321.000	278.183	87
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	135.000	-30.000	105.000	71.605	68
Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0	0	
Nabavka materijala	40.000	0	40.000	23.607	59
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	49.000	0	49.000	32.359	66
Unajmljivanje imovine i opreme	38.000	0	38.000	30.213	80
Izdaci za tekuće održavanje	58.000	3.863	61.863	51.711	84
Izdaci za osiguranje	12.000	0	12.000	7.498	62
Ugovorene i druge posebne usluge	400.000	-20.000	380.000	238.905	63
2. Kapitalni izdaci	150.000	0	150.000	87.633	58
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	
Nabavka građevina	0	0	0	0	
Nabavka opreme	107.000	0	107.000	87.633	82
Nabavka ostalih stalnih sredstava	43.000	0	43.000	0	0
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	5.990.000	0	5.990.000	5.669.980	95
Grant pojedincima	110.000	0	110.000	110.000	
Grant neprofitnim organizacijama	5.880.000	0	5.880.000	5.559.980	95
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	12.391.000	70.863	12.461.863	11.536.924	93
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	1.894.701	1.894.701	123.852	7
Finansiranje troškova iz ugovorenih aranžmana za nabavku zdravstvenih protivmjera protiv COVID-19		1.894.701	1.894.701	123.852	7
6. Novčane donacije	0	20.579.332	20.579.332	2.732.692	13
Projekat - UNESKO SEMINAR	0	79.452	79.452	78.567	99
Projekat - UNESKO STEČAK	0	320	320	0	0
Projekat - Regionalni centar za raz. Mental. Zdravlja JIE	0	1.130	1.130	0	0
Projekat - VBC DUNAV	0	271	271	0	0
Projekat - EURJDICE	0	88.629	88.629	59.079	67
Projekat - EKO-BIH MREŽA	0	15.125	15.125	13.653	90
EU SOCEM	0	59.787	59.787	0	0

Jačanje kapaciteta za nadzor i odgovor na avijarnu i pandemijsku influencu u BiH	0	12.956	12.956	12.776	99	
Zajedničke akcije 2017. g. u oblasti zdravstva	0	111.361	111.361	13.580	12	
Zajedničke akcije 2018. g. u oblasti zdravstva SHARP	0	120.775	120.775	11.881	10	
UNESKO Nauka		10.487	10.487	0	0	
Evropska akcija o partnerstvu za cjelovite žitarice	0	77.340	77.340	69.967	90	
EAC 2020 - Evropska sedmica sporta	0	186.348	186.348	186.348	100	
JADECARE	0	0	0	0		
Donacija ISS Italijanski nacionalni institut	0	1.541	1.541	1.537	100	
Podrška UNICEF jačanje ljudskih resursa zdravstvo	0	76.669	76.669	76.301	100	
BEST REMAP	0	176.168	176.168	131.843	75	
EU za zdravlje EU4HEALT	0	19.273.848	19.273.848	1.843.852	10	
Podrška odgovora na COVID-19 U BiH nabavka vakcina i materijala	0	0	0	0		
VHO projekat podrška MCP BiH	0	90.467	90.467	90.467	100	
ERASMUS YOUTH WIKI BA	0	90.774	90.774	47.638	52	
Epiconcept projekat	0	105.883	105.883	95.202	90	
7. Programi posebne namjene	0	200.000	200.000	200.000	100	
Rezerve Odluka VM br. 94/22	0	200.000	200.000	200.000	100	
8. Ukupno (4+5+6+7)		12.391.000	22.744.896	35.135.896	14.593.468	42

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2023. godine.

Ministrica
dr. sc. Dubravka Bošnjak

Bilans stanja na 31.12.2022. godine

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2022.	31.12.2021.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	32.927	27.380	120
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	32.927	27.380	120
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	209.770	279.928	75
Stalna sredstva	1.366.621	1.343.782	102
Ispravka vrijednosti	1.156.851	1.063.854	109
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	209.770	279.928	75
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	242.697	307.308	79
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	6.617.394	472.903	1.399
Kratkoročne tekuće obaveze	5.936.167	65.103	9.118
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	593.594	407.800	146
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	87.633	0	
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	209.770	279.928	75
Izvori sredstava	209.770	279.928	75
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	6.827.164	752.831	907

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 28.02.2023. godine

Ministrica
dr. sc. Dubravka Bošnjak

Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine

Tabela III

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	1.219.000	0	1.219.000	2.073.700	170
Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	1.219.000	0	1.219.000	2.073.700	170
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	707.892	
Primljeni tekući transferi od stranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	707.892	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	1.219.000	0	1.219.000	2.781.592	228

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2023. godine

Ministrica
dr. sc. Dubravka Bošnjak

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 2580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ministarstvo) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2022. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 42/22) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Ministarstva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 19.05.2023. godine

Ministrica

dr. sc. Dubravka Bošnjak